

PATVIRTINTA
Varėnos rajono savivaldybės
šeiminių namų direktoriaus
2026 m. rugsėjo 3 d.
įsakymu Nr. DV-103

**BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠEIMINIŲ NAMŲ
GLOBOJAMŲ (RŪPINAMŲ) VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO PERKANT
MAISTO PRODUKTUS TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Varėnos rajono savivaldybės šeiminių namų (toliau – Šeiminiai namai, Namai) globojamų (rūpinamų) vaikų maitinimo organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ aktualia redakcija, siekiant sudaryti sąlygas Namų globojamų (rūpinamų) vaikų (toliau – Vaikas) savarankiškumo įgūdžių ugdymą, gebėjimų apsipirkti, gaminti maistą namuose, ugdyti vaikų savarankiškumo įgūdžius.

**II SKYRIUS
TIKSLAI IR FUNKCIJOS**

2. Namų šeimynose organizuojamo maitinimo tikslai ir funkcijos yra šie:
- 2.1. užtikrinti maisto ruošimą Šeiminiuose namuose kiekvieną dieną, savaitgaliais ir švenčių dienomis;
 - 2.2. užtikrinti tinkamą maisto produktų sandėliavimą pagal produktų galiojimą;
 - 2.3. užtikrinti globotinių dalyvavimą maisto ruošimo procese kiekvieną dieną, savaitgaliais ir švenčių dienomis, o taip pat ir kasdieninių socialinių įgūdžių formavime.

**III SKYRIUS
GLOBOJAMŲ (RŪPINAMŲ) VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS**

3. Maisto pirkimą organizuoja socialiniai darbuotojai ir/ar individualios priežiūros darbuotojai jų darbo metu kartu su vaikais.

4. Iki kiekvieno mėnesio 20 dienos šeimynos socialiniai darbuotojai teikia Namų direktoriui prašymą dėl lėšų skyrimo vaikų maitinimui perkant maisto produktus (Aprašo 1 priedas), užtikrindami pateikiamų duomenų teisingumą. Prašymą patikrina ūkvedys, teikia direktoriui.

5. Direktorius patikrina ar teisingai apskaičiuota prašoma suma, rengia įsakymą ir pasirašęs pateikia buhalteriiui.

6. Buhalteris pagal parengtą direktoriaus įsakymą perveda lėšas šeimynų vaikų maisto produktams pirkti į banko sąskaitas pagal šeimynas.

7. Lėšos vaikų maitinimui skiriamos 1 mėnesio laikotarpiui, (nuo mėnesio 10 dienos iki kito mėn. 9 dienos imtinai) pagal patvirtintą vaiko mitybos normą per dieną. Maitinimui skirtos lėšos išmokamos iki 10 mėnesio dienos.

8. Kiekvienai šeimynai suteikiama priskirta banko kortelė. Banko kortelė perduodama darbuotojui, kurio vardu kortelė pagaminta, arba kitam darbuotojui direktoriaus įsakymu.

9. Kortelę maisto produktų pirkimui gali naudoti visi šeimynos darbuotojai, pagal Namų direktoriaus patvirtintą kortelės naudojimo tvarką.

10. Už maisto produktus atsiskaitoma šeimynai suteikta banko kortele. Paimamas čekis, išsirašoma sąskaita-faktūra. Jei perkama prekybos vietoje, kur sąskaita faktūra neišrašoma, pagrindiniu dokumentu tampa pirkimo čekis. Tai visada turi užtikrinti apsipirkimą vykdomas darbuotojas.

11. Maisto produktų pirkimas planuojamas ir vykdomas kartu su šeimynoje gyvenančiais vaikais.

12. Darbuotojai kartu su vaikais sudaro laisvos formos vaikų maitinimo savaitės meniu, kur maitinimų skaičius turi būti ne mažiau 5 kartai per dieną. Sudarant meniu, būtina atsižvelgti į vaikų individualius poreikius, užtikrinant pilnavertę vaiko mitybą.

13. Maisto produktai perkami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija „Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu“, vadovaujantis Aprašo pilnavertės vaikų mitybos atmintine (Aprašo 2 priedas). Perkami maisto produktai turi būti kokybiški, kuo aukštesnės rūšies, tinkamo galiojimo, be sveikatai kenksmingų priedų, be GMO, kitų neleistinų maisto priedų, kurie uždrausti teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Apsipirkdami su vaikais darbuotojai užtikrina ekonomiškumo principo laikymąsi, pasinaudoja pritaikomomis akcijomis, kitomis lėšas taupančiomis galimybėmis.

15. Šeimynos darbuotojai užtikrina, kad vaikai būtų maitinami ne rečiau nei kas 3,5-4 val., atsižvelgiant į vaiko poreikius;

16. Namų šeimynos darbuotojas, grįžęs į šeimynos namus, nedelsiant (tą pačią dieną) užfiksuoja informaciją apie atliktą pirkimą maisto produktų pirkimo žurnale, nurodo pirkimo laiką, vietą, datą, vardą pavardę, dalyvavusių ugdytinių vardus ir pavardes bei pasirašo pats ir duoda pasirašyti ugdytiniui.

17. Namų direktorius įsakymu paskiria materialiai atsakingu Namų šeimynos socialinį darbuotoją, kuris organizuoja, kontroliuoja ir atsako už šio Aprašo vykdymą konkrečioje šeimynoje. Už Aprašo nuostatų vykdymą tiesiogiai atsako šeimynos socialiniai darbuotojai ir individualios priežiūros darbuotojai.

18. Iki sekančio mėnesio 5 dienos socialiniai darbuotojai ūkvedžiui pateikia maitinimui skirtų lėšų panaudojimo ataskaitą (Aprašo 5 priedas), prie kurios prideda:

18.1. pirkimų čekius ir sąskaitas-faktūras,

18.2. maisto produktų perdavimo svečiuotis paimantiems vaiką asmenims, vykstant mokytis ir kt. atvejais kai išmokama natūra aktus (Aprašo 3 priedas);

18.3. laisvos formos meniu;

18.4. kitus dokumentus.

19. Gavus paramą maisto produktais, parama išduodama šeimynoms vartojimui.

20. Einamąjį mėnesį sutaupytos lėšos skirtos mėnesio maitinimui sekantį mėnesį neminusuojamos. Lėšos lieka sąskaitoje šeimynos kuri sutaupė lėšas.

21. Sutaupytos lėšos gali būti išleistos sukaupusios šeimynos vaikams vykstant į kavinę, šventėms daugiau apsiperkant ir kt. panašiais atvejais, pateikiant tai įrodančius dokumentus (pirkimo čekius, sąskaitas-faktūras, kitus išlaidas patvirtinančius dokumentus).

22. Sukaupta maistui skirtų lėšų suma turi būti išleista einamaisiais metais.

23. Šeimynos darbuotojai, planuodami išlaidas numato artėjančius vaikų gimtadienius, iškylas ir pasiplanuoja šventinį vaišių stalo krepšelį, produktus iškylai iš anksto.

24. Šeimynos socialiniai darbuotojai numato ir planuoja į savarankišką gyvenimą palydimo vaiko maisto krepšelį. Jie po truputį superka ir atideda maisto produktus, kad vaikas, sulaukęs 18 metų, juos jau gautų gyvenimo pradžiai jei vaikas planuoja palikti Namus.

IV. SKYRIUS

MAISTPINIGIŲ MOKĖJIMAS VAIKUI VYKSTANT SVEČIUOTIS

25. Namai pagal nustatytas vaiko dienos mitybos normas už kalendorines dienas asmeniui, laikinai paimančiam vaiką į savo šeimą, arba jo įgaliotam asmeniui, išmoka maistpinigius. Jeigu vaikas vyksta į vieno iš tėvų šeimą maistpinigiai nemokami.

26. Namai vaikui skiriamus maistpinigius asmeniui išmoka:

26.1. 50 procentų maistpinigių sumos, kai vaikas laikinai išvyksta į jo šeimą, o likusi suma ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo vaiko sugrįžimo į Namus dienos esant asmens imančio svečiuotis vaiką prašymui, jei imantis asmuo nėra vienas iš tėvų ar vieno iš tėvų (partneris, sutuoktinis ar kartu gyvenantis asmuo);

26.2. Maistpinigiai gali būti išmokami visi iš karto esant rašytiniam asmens imančio svečiuotis vaiką prašymui (jei imantis asmuo nėra vienas iš tėvų ar vieno iš tėvų (partneris, sutuoktinis ar kartu gyvenantis asmuo));

26.3. vieną kartą per mėnesį pagal direktoriaus ir asmens raštišką susitarimą, kai vaikas imamas į šeimą reguliariai (savaitgaliais ir/ar švenčių dienomis, atostogų metu ir pan.) esant asmens imančio svečiuotis vaiką prašymui.

26.4. Išimtiniais atvejais maistpinigiai gali būti išmokami atgaline data, esant asmens imančio svečiuotis vaiką prašymui, bet ne vėliau kaip po pusės metų.

27. Maistpinigiai asmeniui yra neišmokami, kai:

27.1. vaikas laikinai sugrįžta į tėvų šeimą;

27.2. nustatomi vaiko nepriežiūros ir netinkamo maitinimo faktai.

28. Namų direktorius vadovaudamasis pateiktu, asmens imančio svečiuotis vaiką, prašymu, pasirašyta sutartimis ir faktiškai pas asmenį praleistų dienų skaičiumi rašo įsakymą, kuriame nurodo skirtą pinigų sumą, asmenį ir sąskaitą į kurią buhalteris perveda pinigus. Įsakymą pateikia buhalterijai.

V. SKYRIUS VEIKLOS KONTROLĖ

29. Šiame Apraše nurodyto Namų maitinimo pirminę kontrolę atlieka ūkvedys, paskesnę kontrolę atlieka Namų direktorius ir Biudžetinių įstaigų apskaitos skyrius;

30. Už netinkamai parengtą atlikimą, organizuojant savarankišką maitinimą Namų darbuotojai atsako įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir Lietuvos Respublikos teises aktuose nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Šeimynoje dirbantys socialiniai darbuotojai ir individualios priežiūros darbuotojai užtikrina tinkamą vaikų maitinimą, užtikrina vaikų maisto gaminimo, apsipirkimo, racionalaus lėšų panaudojimo įgūdžių formavimą ir ugdymą.

32. Šeimynoje dirbantys socialiniai darbuotojai užtikrina, kad jei vaikas mokymo ar ikimokyklinio ugdymo įstaigoje praleidžia daugiau nei 4 valandas, jam būtų sudaryta galimybė pavalgyti mokykloje (ugdymo įstaigoje).

33. Šeimynos socialiniai darbuotojai privalo užtikrinti maisto gaminimo ir produktų pirkimo veiklos kokybę, teisingą lėšų panaudojimą.

34. Gaminamo maisto kokybę, perkamų maisto produktų kokybę kontroliuoja Vyriausiasis socialinis darbuotojas ir ūkvedys.

35. Aprašo nuostatos gali būti keičiamos teisės aktų nustatyta tvarka, siekiant aukštesnės paslaugų kokybės, Namų direktoriaus įsakymu.

36. Aprašo nuostatos privalomos visiems globojamų (rūpinamų) vaikų Namų šeimynose dirbantiems darbuotojams.

37. Atsižvelgiant į maisto produktų kainų pokyčius Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1090 patvirtintas rekomenduojamas maisto produktų paros normas socialinę globą gaunantiems asmenims ir Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portale skelbiamus maisto produktų ir nealkoholinių gėrimų vartotojų kainų indeksų duomenis, vienam globotiniui (rūpintiniui) skiriamos maitinimo paros išlaidų normos dydis svarstomas Varėnos rajono savivaldybės šeiminių namų darbuotojų visuotiniame susirinkime ir, atsižvelgiant į susirinkimo siūlymą, įstaigos finansines

galimybes bei galiojančių teisės aktų reikalavimus, tvirtinamas Šeiminių namų direktoriaus įsakymu.

38. Aprašas skelbiamas viešai Šeiminių namų interneto svetainėje.

Vaikų maitinimo organizavimo perkant maisto
produktus tvarkos aprašo 1 priedas

TVIRTINU
Direktorė

Gita Miliauskienė
202__ m. _____ mėn. _____ d.

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠEIMINIŲ NAMŲ
PRAŠYMAS SKIRTI LĖŠAS GLOBOJAMŲ (RŪPINAMŲ)
VAIKŲ MAITINIMUI APSIPERKANT**

202__ m. _____ mėn. _____ d.

Šeimyna, adresas:

Laikotarpis, kuriam prašoma lėšos:

Eil. Nr.	Vaiko Vardas Pavardė	Vaiko amžius metais	Dienos kaina pagal amžių	Dienų skaičius per mėnesį	Suma mėnesiui
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
SUMA VISO:					

Pinigų suma žodžiais _____

Prašymą pateikęs darbuotojas _____
(pareigos, vardas pavardė, parašas)

VAIKO PILNAVERTĖS MITYBOS ATMINTINĖ

Eil. Nr.	MAISTO PRODUKTŲ GRUPĖS	MAISTO PRODUKTŲ PATEIKIMAS
1.	Daržovės	1.1. Pirmenybė teikiama šviežioms, sezoninėms daržovėms ir ankštinėms daržovėms. 1.2. Tiekiamos kuo įvairesnės daržovės. 1.3. Šviežių daržovių salotos tiekiamos su aliejaus ar nesaldinto jogurto padažu. 1.4. Termiškai apdorotos daržovės (šviežios arba šaldytos) tiekiamos kaip garnyras, sriuba, ar apkepas. 1.5. Per dieną vieną daržovių porciją galima pakeisti 100–200 ml daržovių sulčių. 1.6. Vaikams patiekiamos taip, kad galėtų sukramtyti.
2.	Vaisiai, uogos	2.1. Pirmenybė teikiama šviežiems, sezoniniams vaisiams ir uogoms. 2.2. Per savaitę vieną vaisių porciją galima pakeisti 100–200 ml vaisių sulčių. 2.3. Vaikams patiekiami taip, kad galėtų sukramtyti. 2.4. Ikimokyklinio amžiaus vaikams vaisiai ar uogos netiekiami su kauliukais, kuriuos vaikai galėtų nuryti.
3.	Bulvės	3.1. Jei bulvių patiekalai tiekiami su padažais, jie turi būti neriebūs.
4.	Grūdiniai produktai	4.1. Pirmenybė teikiama viso grūdo arba iš dalies viso grūdo produktams. 4.2. Tiekiamos kuo įvairesnės kruopos ar kruopų dribsniai (avižų, grikių, ryžių, kvietinės, miežinės, perlinės, kukurūzų, sorų ir kt.). 4.3. Pirmenybė teikiama ruginei duonai (ne mažiau kaip 30 proc. sausos produkto masės sudaro rugiai). 4.4. Apkepus, blynus, bandelių tešlai aukščiausios rūšies miltus rekomenduojama maišyti su viso grūdo miltais, sėlenomis. 4.5. Makaronai: pirmenybė teikiama pagamintiems iš kietųjų kviečių miltų arba viso grūdo miltų.
5.	Mėsa ir mėsos gaminiai	5.1. Pirmenybė teikiama šviežiai, atvėsintai mėsa: paukštienai, triušienai, veršienai, jautienai, kiaulienai, avienai. 5.2. Tiekiamas liesa mėsa. 5.3. Paukštiena patiekalų gamybai naudojama be odos. 5.4. Mėsos gaminiai tiekiami tik aukščiausios rūšies. 5.5. Rūkyti mėsos gaminiai tiekiami ne jaunesniems kaip 3 metų amžiaus vaikams. 5.6. Mėsa patiekiamas taip, kad galėtų sukramtyti.
6.	Žuvis	6.1. Pakaitomis tiekiamas riebi ir liesa jūrinė arba gėlo vandens žuvis. 6.2. Jei yra rizika, kad žuvyje liks smulkių ašakų, ji patiekiamas malta.

7.	Kiaušiniai	7.1. Kiaušiniai patiekiami virti arba gaminiuose.
8.	Pienas ir pieno produktai	8.1. Ikimokyklinio amžiaus vaikams rekomenduojama (jei gydytojas nerekomendavo kitaip) patiekti ne mažiau kaip 200 ml pasteurizuoto pieno arba atitinkamą pagal kalcio kiekį pieno produktų kiekį per dieną. 8.2. Tiekiamas ne didesnio nei 2,5 proc. riebumo pasteurizuotas pienas. 8.3. Rauginti pieno gaminiai tiekiami po rauginimo termiškai neapdoroti.
9.	Aliejus ir riebalai	9.1. Šaltųjų patiekalų gaminimui naudojamas šalto spaudimo nerafinuotas aliejus (rapsų, alyvuogių, linų sėmenų ir kt.). 9.2. Kepimui naudojamas kepti tinkantis aliejus. 9.3. Sviestas, kur įmanoma, keičiamas aliejumi arba margarinu, kurio sudėtyje sočiųjų riebalų rūgščių ne daugiau kaip 33 proc. bendrojo riebalų kiekio.
10.	Riešutai, sėklos, džiovinti vaisiai ir džiovintos uogos	10.1. Tiekiami pagardinti patiekalus. 10.2. Ikimokyklinio amžiaus vaikams tiekiami smulkinti. 10.3. Džiovinti vaisiai tiekiami plauti karštu vandeniu.
11.	Prieskoniai	11.1. Pirmenybė teikiama žaliems lapiniams prieskoniams (petražolės, krapai, raudonėlis, bazilikas ir kt.). 11.2. Džiovintos žolelės tiekiamos be pridėtinės valgomosios druskos ir maisto priedų.
12.	Gėrimai	12.1. Pirmenybė teikiama geriamajam vandeniui. 12.2. Su patiekalais sultys ir gėrimai, kuriuose yra pridėtinių cukrų, netiekiami.
13.	Saldumynai	13.1. Viso grūdo pyragai, bandelės, desertai vaisių, pieno produktų pagrindu.
14.	Sriubos	14.1. Jei tiekiamos su kitu maistu, patiekiamos nedideliais kiekiais.
15.	Arbata	15.1. Arbatžolių ir (ar) žolelių arbata ruošiama 1g/1l koncentracijos.
16.	Kiti	16.1. Medus, grybai, silkė tiekiami ne jaunesniems kaip 3 metų amžiaus vaikams.

VAIKAMS MAITINTI TEIKIAMŲ MAISTO PRODUKTŲ IR PATIEKALŲ DAŽNUMAS

Eil. Nr.	MAISTO PRODUKTAI IR PATIEKALAI	VISOS PAROS MAITINIMAS
1.	Patiekalai iš raudonos mėsos (kiauliena, jautiena ir kt.)	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
2.	Patiekalai iš baltos mėsos (paukštiena, kalakutiena, ir kt.)	Ne daugiau kaip 3 kartus savaitėje.
3.	Termiškai apdoroti mėsos gaminiai (virta dešra, dešrelės ir kt.)	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
4.	Termiškai neapdoroti mėsos gaminiai (šalto/ karšto rūkymo gaminiai)	Ne daugiau kaip 1 kartas į 2 savaites
5.	Žuvis ir žuvies patiekalai	Ne mažiau kaip 1 kartas savaitėje.
6.	Subproduktai ir jų patiekalai (kepenys, liežuvis)	Ne daugiau kaip 1 kartas į 2 savaites
7.	Pieno produktai ar jų patiekalai	Ne mažiau kaip 1 kartas dienoje
8.	Ankštiniai, ankštinės daržovės ir jų patiekalai	Ne mažiau kaip 3 kartus savaitėje.
9.	Kruopos, javų dribsniai (išskyrus šlifuosius ryžius) ir jų patiekalai	Ne mažiau kaip 1 kartas dienoje
10.	Šlifuoti ryžiai ir jų patiekalai	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
11.	Pusryčių dribsniai	Ne daugiau kaip 3 kartus savaitėje.
12.	Makaronai ir jų patiekalai	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
13.	Virtos ar keptos bulvės (su daug baltymų turinčiais produktais)	Ne daugiau kaip 3 kartus savaitėje.
14.	Virtų bulvių patiekalai	Ne daugiau kaip 2 kartai savaitėje
15.	Tarkuotų bulvių patiekalai	Ne daugiau kaip vienas kartas per 2 savaites
16.	Daržovės	Ne mažiau kaip 3 rūšys dienoje
17.	Vaisiai	Ne mažiau kaip 1 rūšis dienoje
18.	Vaisių - daržovių sultys	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
19.	Daržovių sultys	Ne daugiau kaip 3 kartus savaitėje.
20.	Gėrimai su pridėtinu cukrumi	Ne daugiau kaip 2 kartus savaitėje
21.	Desertai (ne mažiau kaip 50 proc. vaisių)	Ne daugiau kaip 4 kartus savaitėje.
22.	Desertai viso grūdo ar (ir) pieno produktų pagrindu)	Ne daugiau kaip 3 kartus savaitėje.

Vaikų maitinimo organizavimo perkant maisto
produktus tvarkos aprašo 3 priedas

TVIRTINU

Direktorė

Gita Miliauskienė

202__ m. _____ mėn. ____ d.

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠEIMINIŲ NAMŲ AKTAS DĖL MAISTO
PRODUKTŲ PERDAVIMO VAIKĄ ŠVEČIUOTIS Į ŠEIMĄ PAIMANČIAM ASMENIUI,
KITAIS VAIKO IŠVYKIMO ATVEJAIS**

202__ m. _____ d. _____

Globotinio Vardas Pavardė maistpinigiai už laikotarpį (2022-00-00 iki 2022-00-00 – 2, 3, 4... dienas) atiduoti maisto produktais svečiuotis į šeimą paimančiai (čiam) asmeniui Vardas Pavardė, arba vykstant mokytis į kitame mieste esančią mokymo įstaigą pačiam globotiniui, Vardas pavardė).

Atiduotų maisto produktų detalizavimas pavadinimais ir kiekiais:

Maisto produktus išdavė:

(parašas)

(pareigos, vardas, pavardė)

Maisto produktus gavo:

(parašas)

(vardas, pavardė)

Vaikų maitinimo organizavimo perkant maisto produktus tvarkos aprašo 5 priedas

TVIRTINU

Direktorė

Gita Miliauskienė

202__ m. _____ mėn. ____ d.

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠEIMINIŲ NAMŲ VAIKŲ MAITINIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMO ATASKAITA

Šeimyna (adresas):

Vaikų skaičius:

Laikotarpis už kurį teikiama ataskaita:

Pradžioje mėnesio esanti suma:

Pabaigoje mėnesio esanti suma:

Eilės Nr.	Data	Dokumento, sąskaitos faktūros Nr.	Kam, už ką ir pagal kokį dokumentą išmokėta	Suma (Eur.)	
Viso:					